Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (neljas koda)

12. detsember 2018 *

Avalik teenistus – Ametnikud – Töötasu – Peretoetused – Personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 kolmas lõik – Mõiste „ülalpeetav laps“ – Eestkostja määramise kohtuotsus, mis on tehtud alaealiste kaitset käsitlevate kolmanda riigi õigusaktide alusel – Ülalpeetava lapse staatuse andmisest keeldumine eestkoste all olevatele lastele – Võrdne kohtlemine – Õigus haridusele – Lapse parimad huvid

Kohtuasjas T-283/17,

SH, Euroopa Komisjoni lepinguline töötaja, esindaja: *avocat* N. de Montigny,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: M. Mensi, T. S. Bohr ja A.-C. Simon, hiljem T. S. Bohr ja G. Berscheid,

kostja,

keda toetavad

Euroopa Parlament, esindajad: J. Steele ja M. Windisch,

ja

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: M. Bauer ja R. Meyer,

menetlusse astujad,

mille ese on ELTL artikli 270 alusel esitatud nõue tühistada komisjoni 13. juuli 2016. aasta otsus, millega teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus keeldus pikendamast hagejale ülalpeetava lapse toetuse maksmist, ning vajaduse korral selle asutuse 3. veebruari 2017. aasta otsus, millega lükati tagasi hageja 5. oktoobri 2016. aasta kaebus,

ÜLDKOHUS (neljas koda),

koosseisus: president H. Kanninen, kohtunikud L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín (ettekandja) ja I. Reine,

kohtusekretär: ametnik G. Predonzani,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 13. aprilli 2018. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

I. Vaidluse taust

1 Hageja SH on Euroopa Komisjoni lepinguline töötaja, kes on määratud töötama Zimbabwesse.

2 Buyenzi (Burundi) piirkondliku kohtu 30. detsembri 2010. aasta otsusega (edaspidi „Buyenzi piirkondliku kohtu otsus“) määrati kaks Burundi kodakondsusega last vanuses 14 ja 12 aastat, kelle eesnimed on vastavalt Joe ja Claire, Burundi tsiviilseadustiku artikli 300 ja järgmiste artiklite alusel hageja eestkoste alla. Buyenzi piirkondliku kohtu otsuse kuulutamise ajal oli hageja alaline elukoht Togos.

3 2011. aasta juunis taotles hageja Joe ja Claire'i eest tulemuslikult toetust ülalpeetava lapse eest Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) VII lisa artikli 2 lõike 2 kolmanda lõigu ja artikli 3 punkti a alusel, mida kohaldatakse lepingulistele töötajatele vastavalt muude teenistujate teenistustingimuste artiklile 21. Personalieeskirjade VII lisa artiklis 2 on ette nähtud:

„1. Ametnik, kellel on üks või mitu ülalpeetavat last, saab vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2 ja 3 igakuist toetust […] iga lapse kohta.

2. Ülalpeetav laps on ametniku või tema abikaasa seaduslik, väljaspool abielu sündinud või lapsendatud laps, keda ametnik tegelikult ülal peab.

Sama kohaldatakse lapse suhtes, kelle puhul on esitatud lapsendamistaotlus ja alustatud lapsendamismenetlust.

Mis tahes last, keda ametnik on kohustatud ülal pidama liikmesriikide alaealiste kaitset käsitlevatel õigusaktidel põhineva kohtuotsuse kohaselt, käsitatakse ülalpeetava lapsena.

3. Toetust antakse

a) automaatselt alla 18aastaste laste puhul;

b) töötaja tõendavate dokumentidega põhjendatud taotluse korral 18–26aastaste laste puhul, kes käivad üld- või kutsekoolis.

4. Iga isikut, keda ametnik on seaduslikult kohustatud ülal pidama ja kelle ülalpidamine nõuab suuri kulusid, võib erandjuhul ametisse nimetava asutuse või ametiisiku põhjendatud eriotsusega, mis põhineb tõendavatel dokumentidel, käsitada ülalpeetava lapsena.

[…]“.

4 Joe sai 3. augustil 2014 18aastaseks.

5 Individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti (PMO) töötasude ja individuaalsete rahaliste maksete osakonna juhataja edastas 6. mail 2015 hagejale teate (edaspidi „PMO 6. mai 2015. aasta teade“), milles selgitas talle esiteks, et tal ei ole enam õigust saada Joe eest ülalpeetava lapse toetust, sest Joe on saanud 18aastaseks, ja teiseks, et ta lõpetab toetuse maksmise tagasiulatuvalt alates 31. augustist 2014. Hageja ei esitanud selle teate peale kaebust.

6 Sellegipoolest ei nõutud Joe eest 1. septembrist 2014 kuni 30. aprillini 2015 makstud ülalpeetava lapse toetust lõpuks tagasi.

7 Claire sai 2. mail 2016 18aastaseks.

8 Hageja esitas 17. mail 2016 PMO-le taotluse pikendada Joe ja Claire'i eest ülalpeetava lapse toetuse maksmist. See taotlus põhines personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 3 punktil b. Hageja selgitas selles taotluses, et lapsed on endiselt tema eestkoste all, ja esitas dokumendid tõendamaks, et nad käivad endiselt koolis. Ta täpsustas ka, et ei esitanud kaebust PMO 6. mai 2015. aasta teate peale, sest teda ei olnud tema õigustest teavitatud.

9 PMO edastas 13. juulil 2016 hagejale teate, milles selgitas talle personalieeskirjadest tulenevaid õigusi ja keeldus pikendamast Joe ja Claire'i eest taotletud toetuste maksmist (edaspidi „vaidlustatud otsus"). PMO rõhutas, et personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 kolmanda lõigu alusel saab anda ülalpeetava lapse toetust lapse eest, kes on antud teenistuja eestkoste alla eelkõige alaealiste kaitset käsitlevatel õigusaktidel põhineva kohtuotsusega. PMO leidis, et õigus saada toetust nende kahe lapse eest lõppes pärast seda, kui nad olid saanud 18aastaseks. PMO hinnangul põhines õigus toetustele käesoleval juhul ainult eestkostel, mis lõppes lapse täisealiseks saamisel. PMO mainis ka, et toetust võib personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 3 punkti b alusel muidugi anda ka bioloogilise või lapsendatud lapse eest, kuni laps on saanud 26 aastaseks. PMO hinnangul ei laiene see võimalus aga eestkoste all olevale lapsele.

10 Hageja esitas vaidlustatud otsuse peale 5. oktoobril 2016 kaebuse personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel, mida kohaldatakse lepingulistele töötajatele muude teenistujate teenistustingimuste artikli 117 alusel. Hageja viitas kaebuse põhjendamiseks õigusnormi rikkumisele PMO poolt ja „ilmsele veale personalieeskirjade artikli 67 ja VII lisa artikli 2 lõike 3 punkti b rakendussätete hindamisel". Peale selle väidab hageja, et Burundi tsiviilseadustiku kohaselt loetakse täisealiseks isikut, kes on saanud 21aastaseks. Seega Burundi tsiviilseadustiku kohaselt ei saa kumbagi last lugeda täisealiseks. Mõlemad jäävad seega hageja eestkoste alla, kuni neil on täitunud 21 eluaastat. Hageja järeldas sellest, et personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 3 punkti b alusel on tal õigus saada nende kahe lapse eest ülalpeetava lapse toetust seni, kuni nad on saanud 21aastaseks ja eestkoste lõpeb.

11 Komisjoni teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus lükkas 3. veebruari 2017. aasta otsusega (edaspidi „kaebuse tagasilükkamise otsus") hageja kaebuse tagasi. Teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus viitas kohtupraktikale, mille kohaselt tuleb õigust rahalisele toetusele andvaid sätteid tõlgendada kitsalt, ja mainis sellega seoses 8. aprilli 2008. aasta kohtuotsuse Bordini *vs.* komisjon (F-134/06, EU:F:2008:40) punkti 90. Peale selle rõhutas teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus, et personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 kolmanda lõigu kohaselt ei saa neid lapsi käsitada hageja ülalpeetavatena, sest selles sättes on ette nähtud, et teenistuja ülalpidamiskohustus lapse suhtes peab tulenema liikmesriigi õigusaktidel põhinevast kohtuotsusest. Teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus märkis aga, et Buyenzi piirkondliku kohtu otsus põhineb kolmanda riigi õigusaktidel. Teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus järeldas sellest, et hagejal ei olnud õigust saada kõnealuse kahe lapse eest ülalpeetava lapse toetust ja PMO oli ilmutanud heatahtlikkust, makstes talle neid toetusi kuni Claire'i ja Joe 18aastaseks saamiseni.

II. Menetlus ja poolte nõuded

12 Hageja esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 15. mail 2017.

13 Komisjon esitas 1. augustil 2017 kostja vastuse.

14 Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Parlament esitasid Üldkohtu kantseleisse vastavalt 5. ja 10. juulil 2017 saabunud avaldused astuda käesolevas asjas menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.

15 Üldkohtu neljanda koja president rahuldas 10. augusti ja 13. septembri 2017. aasta otsustega nõukogu ja parlamendi menetlusse astumise taotlused. Menetlusse astujad esitasid oma seisukohad vastavalt 20. ja 27. oktoobril 2017 ja kohtuasja pooled esitasid nende kohta oma märkused selleks määratud tähtaja jooksul.

16 Üldkohtu kantselei andis 1. septembri 2017. aasta kirjaga hagejale teada, et Üldkohus otsustas oma kodukorra artikli 83 lõikes 1 sätestatu alusel, et menetlusdokumentide teistkordne vahetamine ei ole vajalik.

17 Hageja palus Üldkohtu kantseleisse 20. septembril 2017 saabunud taotluses kodukorra artikli 83 lõike 2 alusel luba esitada repliik. Täpsemalt palus hageja sisuliselt luba vastata kostja vastuse punktis 48 ja järgmistes punktides esitatud argumentidele.

18 Üldkohus andis 29. septembril 2017 hagejale loa esitada repliik kostja vastuse punktide 48–59 kohta. Hageja esitas repliigi 13. novembril 2017. Komisjon esitas vasturepliigi 5. jaanuaril 2018.

19 Ettekandja-kohtuniku ettepanekul otsustas Üldkohus (neljas koda) avada 8. märtsil 2018 menetluse suulise osa.

20 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu küsimustele kuulati ära 13. aprilli 2018. aasta kohtuistungil.

21 Hageja palub Üldkohtul:

– tuvastada, et personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 kolmas lõik on õigusvastane;

– tühistada vaidlustatud otsus ning niivõrd kui vaja ka kaebuse tagasilükkamise otsus;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

22 Komisjon ja nõukogu paluvad Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

23 Parlament palub, et Üldkohus jätaks hagi osalise vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ja igal juhul põhjendamatuse tõttu rahuldamata.

III. Õiguslik käsitlus

A. Hagi vastuvõetavus

24 Komisjon väljendab vasturepliigis kahtlusi kohtueelse menetluse järgimise kohta.

25 Esiteks leiab komisjon Joesse puutuvalt, et hageja oleks pidanud esitama kaebuse PMO 6. mai 2015. aasta teate peale, selle asemel, et esitada kaebus vaidlustatud otsuse peale. Teiseks rõhutab komisjon seoses Claire'iga, et nähtuvalt hageja vastavast töötasu teatisest peatati toetuste maksmine 2016. aasta juunis. Seega leiab komisjon, et hageja oleks pidanud esitama kaebuse 2016. aasta juunikuu töötasu teatise peale, mitte vaidlustatud otsuse peale.

26 Hageja palub komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväide tagasi lükata, väites, et 17. mail 2016 PMO-le esitatud taotlus ülalpeetava lapse toetuse maksmise pikendamiseks oli uus toetusetaotlus, mis põhines personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 3 punktil b.

27 Komisjoni argumendid väljendavad sisuliselt arusaama, et ühelt poolt kinnitas vaidlustatud otsus PMO 6. mai 2015. aasta teadet, mis puudutas Joe eest makstud toetust, ja teiselt poolt hageja 2016. aasta juuni töötasu teatist seoses Claire'iga.

28 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on varasemat, tähtajaks vaidlustamata jäetud otsust pelgalt kinnitava akti peale esitatud tühistamishagi vastuvõetamatu (vt 7. veebruari 2001. aasta kohtuotsus Inpesca *vs.* komisjon, T-186/98, EU:T:2001:42, punkt 44 ja seal viidatud kohtupraktika). Akti peetakse varasemat otsust üksnes kinnitavaks, kui see ei sisalda võrreldes varasema otsusega ühtegi uut asjaolu ja kui sellele ei eelnenud varasema otsuse adressaadi olukorra uuesti hindamine (vt 26. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus Edeka-Handelsgesellschaft Hessenring *vs.* komisjon, T-611/15, ei avaldata, EU:T:2016:643, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Käesoleval juhul tuleb esiteks seoses Joe'ga tõdeda, et PMO 6. mai 2015. aasta teade puudutas Joe eest personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 3 punkti a alusel makstud ülalpeetava lapse toetuse maksmise lõpetamist. Seega tuleb teha järeldus, et PMO 6. mai 2015. aasta teade on muutunud lõplikuks, sest hageja ei esitanud selle peale kaebust.

30 Sellegipoolest tuleb rõhutada, et vaidlustatud otsus puudutas hageja poolt 17. mail 2016 PMO-le esitatud taotlust pikendada ülalpeetava lapse toetuse maksmist Joe ja Claire'i eest. See taotlus ei olnud aga esitatud personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 3 punkti a alusel, vaid sama lisa artikli 2 lõike 3 punkti b alusel. Seega erines vaidlustatud otsuse ese PMO 6. mai 2015. aasta teate esemest, ja vaidlustatud otsus ei ole niisiis selle teate kinnitus.

31 Teiseks, seoses Claire'iga piisab märkimisest, et hageja 2016. aasta juunikuu töötasu teatisest ilmneb, et lõpetati personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 3 punktis a ette nähtud toetuse maksmine. Nagu aga mainitud eespool punktis 30, puudutas vaidlustatud otsus hageja poolt sama lisa artikli 2 lõike 3 punkti b alusel 17. mail 2016 PMO-le esitatud taotlust pikendada ülalpeetava lapse toetuse maksmist Joe ja Claire'i eest. Vaidlustatud otsuse ese erines seega selle otsuse esemest, mis kajastus hageja 2016. aasta juunikuu töötasu teatises, ja vaidlustatud otsus ei ole niisiis selle teatise kinnitus.

32 Vastupidi sellele, mida väidab komisjon, pidi hageja seega esitama personalieeskirjade artikli 90 lõikes 2 ette nähtud kaebuse just vaidlustatud otsuse peale. Hageja esitas sellise kaebuse 5. oktoobril 2016.

33 Seetõttu tuleb teha järeldus, et käesoleval juhul järgiti kohtueelset menetlust.

34 Sellest tulenevalt tuleb käesolev hagi vastuvõetavaks tunnistada.

B. Sisulised küsimused

1. Nõuete esimene punkt, milles palutakse, et Üldkohus tunnistaks personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 kolmanda lõigu õigusvastaseks

35 Esitatud nõuete esimeses punktis palub hageja Üldkohtul tunnistada õigusvastaseks personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 kolmas lõik sellisena, nagu PMO seda vaidlustatud otsuses kohaldas.

36 Selle kohta tuleb märkida, et liidu kohtu ülesanne ei ole teha põhimõttelisi järeldusi (16. detsembri 2004. aasta kohtuotsus De Nicola *vs.* EIP, T-120/01 ja T-300/01, EU:T:2004:367, punkt 136). Sellegipoolest tuleb hagi tervikuna arvestades asuda seisukohale, et nõuete esimeses punktis esitab hageja tühistamisnõude kõrval õigusvastasuse väite personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 kolmanda lõigu (edaspidi „vaidlusalune säte“) kohta.

2. Nõuete teine punkt, milles Üldkohtul palutakse tühistada vaidlustatud otsus ja vajaduse korral ka kaebuse tagasilükkamise otsus

a) Nõuete teise punkti ese

37 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on halduskorras esitatud kaebus ja selle sõnaselge või vaikimisi rahuldamata jätmine keerulise menetluse lahutamatu osa ning vaid hagi esitamise eeltingimus (21. septembri 2011. aasta kohtuotsus Adjemian jt *vs.* komisjon, T-325/09 P, EU:T:2011:506, punkt 32, ja 15. septembri 2017. aasta kohtuotsus Skareby *vs.* Euroopa välisteenistus, T-585/16 P, EU:T:2017:613, punkt 18). Arvestades, et personalieeskirjade süsteemis tuleb asjaomasel isikul esitada vaidlustatava otsuse peale kaebus, tunnistatakse seejärel esitatud hagi seetõttu vastuvõetavaks sõltumata sellest, kas see on esitatud üksnes kaebuse esemeks olnud otsuse, kaebuse rahuldamata jätmise otsuse või ühiselt nende kahe otsuse peale, tingimusel et kaebus ja hagi on esitatud personalieeskirjade artiklites 90 ja 91 ette nähtud tähtaegade jooksul (26. jaanuari 1989. aasta kohtuotsus Koutchoumoff *vs.* komisjon, 224/87, EU:C:1989:38, punkt 7, ja 5. novembri 2014. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Thomé, T-669/13 P, EU:T:2014:929, punkt 21). Sellegipoolest võib kohus vastavalt menetlusökonoomia põhimõttele sedastada, et puudub vajadus otsustada konkreetselt kaebuse rahuldamata jätmise otsuse vastu esitatud nõuete üle, kui ta tuvastab, et need ei oma iseseisvat sisu ja kattuvad tegelikkuses selle otsusega seonduvate nõuetega, mille peale kaebus on esitatud (vt selle kohta 17. jaanuari 1989. aasta kohtuotsus Vainker *vs.* parlament, 293/87, EU:C:1989:8, punktid 7 ja 8, ning 24. aprilli 2017. aasta kohtuotsus HF *vs.* parlament, T-584/16, EU:T:2017:282, punkt 72). Nii võib eelkõige olla juhul, kui kohus tuvastab, et kaebust tagasilükkav otsus vaid kinnitab otsust, mille peale kaebus esitati, ja sellest tulenevalt ei tooks kaebust tagasilükkava otsuse tühistamine asjaomase isiku õiguslikus olukorras kaasa ühtegi muud tagajärge peale kaebuse esemeks olnud algse otsuse tühistamise tagajärgede (vt selle kohta 21. septembri 2011. aasta kohtuotsus Adjemian jt *vs.* komisjon, T-325/09 P, EU:T:2011:506, punkt 33).

38 Sellegipoolest ilmneb kohtupraktikast, et arvestades seda, et kohtueelne menetlus on arenev menetlus, võib administratsioonil olla vaja kaebuse rahuldamata jätmisel täiendada või isegi muuta põhjendusi, millest lähtuvalt ta vaidlustatud akti andis (vt selle kohta 9. detsembri 2009. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Birkhoff, T-377/08 P, EU:T:2009:485, punktid 55–60).

39 Seega on administratsioonil sellele kaebusele vastamiseks võimalik esitada selgemaid põhjendusi kohtueelses menetluses. Neid konkreetse juhtumi kohta käivaid üksikasjalikke põhjendusi, mis esitatakse enne kohtumenetluse algatamist, peetakse kattuvaks keeldumisotsuses esitatud põhjendustega ja neid tuleb seega kõnealuse otsuse õiguspärasuse hindamisel pidada asjakohaseks teabeks (vt selle kohta 9. detsembri 2009. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Birkhoff, T-377/08 P, EU:T:2009:485, punktid 59 ja 60).

40 Käesoleval juhul kinnitab kaebuse tagasilükkamise otsus ülalpeetava lapse toetuse maksmise pikendamisest keeldumist, mida PMO oli väljendanud vaidlustatud otsuses. Sellegipoolest, nagu ilmneb eespool punktist 11, täiendas teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus vaidlustatud otsust, lisades, et õiguse saada ülalpeetava lapse toetust tekkimiseks on vaja, et ülalpidamiskohustus tuleneks liikmesriigi õigusaktidel põhinevast kohtuotsusest. Teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus järeldas sellest uuest põhjendusest, et asjasse puutuvaid lapsi ei saa lugeda hageja ülalpeetavateks, sest Buyenzi piirkondliku kohtu otsus ei põhine liikmesriigi õigusaktidel. Sellele

vaatamata märkis teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus, et administratsioon oli ilmutanud heatahtlikkust, andes hagejale ülalpeetava lapse toetust kuni Joe ja Claire'i 18aastaseks saamiseni, kuigi hagejal ei olnud õigust sellele toetusele.

41 Eelnevast tuleneb, et kaebuse tagasilükkamise otsus lähtub õiguslikest asjaoludest, mida PMO ei olnud vaidlustatud otsuse tegemisel arvesse võtnud.

42 Seega, arvestades seda, et kohtueelne menetlus on arenev menetlus, tuleb vaidlustatud otsuse õiguspärasuse analüüsimisel lähtuda kaebuse tagasilükkamise otsuses esitatud põhjendustest.

b) Hagis esitatud väited

43 Hageja esitab hagiavalduses viis väidet, millest neli esimest toetavad vaidlusaluse sätte vastu suunatud õigusvastasuse väidet. Esimese väite kohaselt on rikutud kodakondsuse või päritolu alusel diskrimineerimise keeldu. Teine väide tuleneb ametnike ja teenistujate võrdsuse põhimõtte ja nende vahel vahetegemise keelu rikkumisest. Kolmas väide on tuletatud õiguse haridusele ja lapse parimate huvide põhimõtte rikkumisest. Neljas väide käsitleb Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta") artikli 52 ning proportsionaalsuse ja seaduslikkuse põhimõtete rikkumist. Viienda väite kohaselt on rikutud õigusnormi, hea halduse põhimõtet ning hoolitsemis- ja abistamiskohustust.

44 Peale selle esitab hageja repliigis kuuenda väite, et rikutud on õiguskindluse, ettenähtavuse ja omandatud õiguste põhimõtteid.

1) Esimene väide, mille kohaselt on rikutud kodakondsuse või päritolu alusel diskrimineerimise keeldu

45 Hageja väidab, et vaidlusalune säte rikub harta artiklis 21 ja personalieeskirjade artiklis 1d sätestatud päritolu või kodakondsuse alusel diskrimineerimise keeldu, kuna see säte ei võimalda vaidlusaluse toetuse määramisel tunnustada liidu kodaniku ülalpidamisel oleva muu riigi kui Euroopa Liidu liikmesriik kodanikust last ülalpeetava lapsena.

46 Hageja rõhutab, et rahvusvahelise eraõiguse normide kohaselt reguleerivad füüsilise isiku tsiviilõiguslikku seisundit selle isiku kodakondsuse riigi õigusaktid, olenemata kohtualluvusest. Sellest järeldub, et kuna Joe ja Claire on Burundi kodanikud, on nende tsiviilõiguslikule seisundile kohaldatavad Burundi õigusaktid. Hagejale keelduti ülalpeetava lapse toetuse maksmist pikendamast seega üksnes nende laste kodakondsuse tõttu.

47 Repliigis väidab hageja, et kohtualluvus perekonnaasjades põhineb lapse või vanema harilikul viibimiskohal. Seetõttu väidab ta, et kuna tema ega asjasse puutuvate laste harilik viibimiskoht ei olnud faktiliste asjaolude asetleidmise ajal mõnes liikmesriigis, ei allunud nende laste eestkosteküsimuse lahendamine liidu kohtutele. Hageja selgitab, et ilma laste eeskostet puudutava otsuseta ei oleks neil olnud võimalik koos hagejaga Burundi territooriumilt lahkuda, et esitada eestkoste seadmise avaldus mõnes liikmesriigis. Hageja hinnangul johtub sellest, et tulenevalt kõnealuste laste kodakondsusest allus eestkostet puudutavate otsuste tegemine Burundi ametivõimudele.

48 Järgmiseks märgib hageja, et ta ei oleks saanud liikmesriigis esitada avaldust Buyenzi piirkondliku kohtu otsuse tunnustamiseks. Ta leiab selles osas, et kuigi Haagis 19. oktoobril 1996 allkirjastatud vanemliku vastutuse ja lastekaitsemeetmetega seotud kohtualluvust, kohaldatavat seadust, tunnustamist, kohtuotsuste täitmist ja koostööd käsitleva konventsiooni (edaspidi „Haagi 1996. aasta konventsioon") artikli 15 kohaselt on lastekaitsemeetmete valdkonnas kohaldatav lapse hariliku viibimiskoha seadus, ei ole see konventsoon käesolevas asjas asjakohane. See tuleneb asjaolust, et Burundi ei ole selle konventsiooni osaline, aga konventsioon on kohaldatav ainult juhul, kui lapse harilik viibimiskoht on konventsiooni osalisriigi territooriumil. Käesoleval juhul oleks tal aga olnud

võimatu esitada mõnes liikmesriigis taotlus Buyenzi piirkondliku kohtu otsuse tunnustamiseks, sest tema ega asjasse puutuvate laste harilik viibimiskoht ei olnud liidu liikmesriigis. Kohtuistungil kinnitas hageja, et Buyenzi piirkondliku kohtu otsuse tegemise hetkel ei olnud tema harilik viibimiskoht Belgias.

49 Lisaks märkis hageja repliigis, et selleks, et olla valmis võimaluseks, et Üldkohus kinnitab otsust välistada asjasse puutuvatele lastele kõnealuste toetuste maksmine, on ta Belgias esitanud nende lapsendamistaotluse.

50 Viimaseks rõhutab hageja, et isegi kui ta oleks saavutanud Buyenzi piirkondliku kohtu otsuse tunnustamise mõnes liikmesriigis, põhineks see otsus kolmanda riigi õigusaktidel ja seda ei saaks lugeda alaealiste kaitset käsitleva liikmesriigi õigusaktidel põhinevaks kohtuotsuseks.

51 Parlament, nõukogu ja komisjon paluvad esimese väite tagasi lükata.

52 Sissejuhatuseks tuleb rõhutada, et vaidlusalune säte ei näe ülalpeetava lapse toetuse andmise kriteeriumina sõnaselgelt ette lapse kodakondust, vaid õigusaktid, millel peab põhinema kohtuotsus, millest tuleneb ülalpidamiskohustus lapse suhtes, kelle eest seda toetust makstakse.

53 Hageja väidab sellegipoolest, et selle kriteeriumi tulemusel diskrimineeritakse asjasse puutuvat last kodakondsuse alusel. Tema hinnangul on õigusaktid, millel põhineb kohtulahend, mis näeb ette selle lapse ülalpidamise kohustuse, selle lapse kodakondsuse järgsed õigusaktid.

54 Selle kohta tuleb esiteks märkida, et Haagi 1996. aasta konventsioon, millele komisjon tugineb, väitmaks, et alaealiste eestkostele kohaldatavad õigusaktid on nende hariliku viibimiskoha õigusaktid, ei ole käesoleval juhul kohaldatav. Tuleb nimelt rõhutada, et ühest küljest ei ole Burundi selle konventsiooni osaline – mille toob välja hageja – ja teiselt poolt on see konventsioon selle artikli 2 kohaselt kohaldatav ainult lastele, kes ei ole saanud 18aastaseks, samas kui Joe ja Claire on vanemad kui 18 aastat.

55 Teiseks tuleb rõhutada, et kuna käesoleval juhul puudub kohaldatav rahvusvaheline konventsioon, peab seda, millise riigi õigusaktid on kohaldatavad Joe ja Claire'i eestkostele, tõendama pool, kes vastavasisulise väite esitab. Käesoleval juhul ei ole aga hageja isegi nimetanud neid riigisisese õiguse sätteid, mille kohaselt on asjasse puutuvate laste eestkostele kohaldatavad nende kodakondsuse riigi õigusaktid.

56 Sellest tuleneb, et hageja ei ole tõendanud, et vaidlusaluse sätte tulemusel on ette nähtud diskrimineerimine kodakondsuse alusel.

57 Seega tuleb esimene väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

2) Teine väide, et rikutud on ametnike ja teenistujate võrdsuse põhimõtet ja nende vahel vahetegemise keeldu

58 Hageja leiab, et personalieeskirjade VII lisa artikkel 2 näeb ette vahetegemise ametnike ja teenistujate vahel, kes taotlevad lapse tunnustamist ülalpeetava lapsena sõltuvalt sellest, kas nende taotlus on esitatud personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 4 või sama lisa artikli 2 lõike 2 teise lõigu ehk vaidlusaluse sätte alusel. Vaidlusalune säte muudab seega ebavõrdseks selliste ametnike ja teenistujate olukorra, kes on kohustuse poolest pidada üleval last või lähedast samas olukorras, kuid kellele toetuse andmisel kohaldatakse erinevaid tingimusi sõltuvalt sellest, millise riigi õigusaktide alusel neil ülalpidamiskohustus on.

59 Esiteks rõhutab hageja, et personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõige 4, mis võimaldab samastada ülalpeetava lapsega iga isiku, keda ametnik on seaduse alusel kohustatud ülal pidama ja kelle ülalpidamine nõuab suuri kulusid, ei välista seda samastamist, kui seadusest tuleneva ülalpidamiskohustuse aluseks on kolmanda riigi õigusaktid.

60 Teiseks toob hageja esile, et personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 teine lõik, mis annab ülalpeetava lapse staatuse lapsele, kes on lapsendatud või kelle puhul on alustatud lapsendamismenetlust, ei välista samuti lapse tunnustamist ülalpeetava lapsena, kui lapsendamine põhineb kolmanda riigi õigusaktidel.

61 Parlament, nõukogu ja komisjon paluvad teise väite tagasi lükata.

62 Selle kohta tuleb märkida, et võrdse kohtlemise või ka diskrimineerimiskeelu põhimõte nõuab, et sarnaseid olukordi ei käsitletaks erinevalt ja erinevaid olukordi ei käsitletaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui selline kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsus IATA ja ELFAA, C-344/04, EU:C:2006:10, punkt 95, ja 12. septembri 2006. aasta kohtuotsus Eman ja Sevinger, C-300/04, EU:C:2006:545, punkt 57). Võrdse kohtlemise või diskrimineerimiskeelu põhimõte, mis on kirjas personalieeskirjade artiklis 1d, on liidu avalikku teenistust reguleerivas õiguses kohaldatav üldine reegel (vt selle kohta 2. detsembri 1982. aasta kohtuotsus Micheli jt *vs.* komisjon, 198/81–202/81, EU:C:1982:411, punktid 5 ja 6, ning 15. aprilli 2010. aasta kohtuotsus Gualtieri *vs.* komisjon, C-485/08 P, EU:C:2010:188, punkt 70).

63 Käesoleval juhul tuleb esiteks võrrelda selliste ametnike ja teenistujate olukorda, kelle ülalpidamisel on laps kolmanda riigi õigusaktide alusel tehtud lapsendamisotsuse alusel, mis on hõlmatud personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 esimese lõiguga, teiseks selliste ametnike ja teenistujate olukorda, kellel on kolmanda riigi õigusaktide alusel seadusest tulenev ülalpidamiskohustus isiku ees, kelle ülalpidamine nõuab suuri kulusid ja mis on hõlmatud personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõikega 4, ning kolmandaks selliste ametnike ja teenistujate olukorda, kellel on ülalpidamiskohustus kolmanda riigi õigusaktidel põhineva kohtuotsuse kohaselt ja mis erinevalt eeltoodud olukordadest ei ole hõlmatud personalieeskirjade VII lisa artikli 2 ühegi sättega.

64 Selle kohta tuleb esiteks tõdeda, et personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 esimese lõigu kohaselt loetakse „ülalpeetavateks lasteks“ ametniku või tema abikaasa lapsendatud lapsi, keda „ametnik tegelikult ülal peab“. Teiseks loetakse „ülalpeetavateks lasteks“ lapsi, kes ei ole ametniku või tema abikaasa seaduslikud, väljaspool abielu sündinud või lapsendatud lapsed, vaid keda ametnik „on kohustatud ülal pidama liikmesriikide alaealiste kaitset käsitlevatel õigusaktidel põhineva kohtuotsuse kohaselt“. Viimaks, kolmandaks saab erandkorras ja liidu asjasse puutuva institutsiooni, organi või asutuse ametisse nimetava asutuse põhjendatud otsusega personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 4 alusel samastada „ülalpeetava lapsega“ iga muud isikut kui ametniku või tema abikaasa seaduslik, väljaspool abielu sündinud või lapsendatud laps, kui ametnik on „seaduslikult kohustatud [teda] ülal pidama“ ja tema „ülalpidamine nõuab suuri kulusid“ (16. jaanuari 2018. aasta kohtuotsus SE *vs.* nõukogu, T-231/17, ei avaldata, EU:T:2018:3, punkt 38).

65 Seega ei ole ka personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 esimeses lõigus ette nähtud, et lapsendamisotsuse aluseks olevad õigusaktid peavad olema liikmesriigi õigusaktid. Ka personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõige 4 ei sätesta, et ülalpidamiskohustuse aluseks olevad õigusaktid peavad olema liikmesriigi õigusaktid. Vaidlusalune säte seevastu nõuab, et õigusaktid, millel põhineb kohtuotsus, millest tuleneb ülalpidamiskohustus, peavad olema liikmesriigi õigusaktid. Sellest järeldub, et personalieeskirjad, milles on nõutud, et õigusaktid, millel põhineb vaidlusaluses sättes mainitud ülalpidamiskohustus, peavad olema liikmesriigi õigusaktid, näevad ette selle sättega hõlmatud ametnike ja teenistujate vähem soodsa kohtlemise.

66 Neil asjaoludel tuleb kindlaks teha, kas ühelt poolt personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõikega 4 ja sama lisa artikli 2 lõike 2 teise lõiguga hõlmatud ametnikud ja teenistujad ja teiselt poolt vaidlusaluse sättega hõlmatud ametnikud ja teenistujad nagu hageja on sarnases olukorras, nagu väidab hageja (vt 9. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Milkova, C-406/15, EU:C:2017:198, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).

67 Selle kohta tuleb märkida, et kohus on otsustanud, et personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 esimene lõik, vaidlusalune säte ja personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõige 4 puudutavad vastavalt kolme erinevat kategooriat lapsi või isikuid, keda saab käsitada „ülalpeetavate lastena“ personalieeskirjade tähenduses (16. jaanuari 2018. aasta kohtuotsus SE *vs.* nõukogu, T-231/17, ei avaldata, EU:T:2018:3, punkt 37).

68 Esiteks põhinevad vaidlusalune säte ja personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõige 4 nimelt mõlemad ülalpidamiskohustustel isikute suhtes, kes ei ole asjasse puutuva ametnikuga põlvnemissuhtes. Samas on liidu seadusandja neis kahes sättes erinevaid mõisteid – ühes „kohtuotsuse kohaselt“ ja teises „seaduslikult“ – kasutades silmas pidanud erinevaid olukordi (16. jaanuari 2018. aasta kohtuotsus SE *vs.* nõukogu, T-231/17, ei avaldata, EU:T:2018:3, punkt 39). Vaidlusalune säte nõuab, et ülalpidamiskohustus oleks seatud kohtuotsusega, mis põhineb alaealiste kaitset käsitlevatel õigusaktidel. Selles sättes on silmas peetud eelkõige eestkoste seadmist alaealise suhtes. Personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõikes 4 on seevastu silmas peetud seadusest tulenevat ülalpidamiskohustust vanema või hõimlase suhtes, kes ei ole tingimata alaealine. Lisaks on selles sättes ette nähtud, et sellise isiku ülalpidamine, kelle suhtes ametnikul on ülalpidamiskohustus, nõuaks suuri kulusid, ja et ametnik esitaks „tõendavad dokumendid“, näitamaks, et isiku ülalpidamiseks vajalikud kulutused on ebatavalised (vt selle kohta 20. jaanuari 2009. aasta kohtuotsus Klein *vs.* komisjon, F-32/08, EU:F:2009:3, punkt 45).

69 Teiseks ei saa selliste ametnike ja teenistujate olukorda, kellel on ülalpidamiskohustus vaidlusaluse sätte alusel, ja selliste ametnike ja teenistujate olukorda, kellel on ülalpeetav laps tulenevalt personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 esimeses lõigus mainitud lapsendamisest, samuti sarnaseks pidada. Lapsendamisel ja eestkostel on nimelt suuri erinevusi. Esiteks tuleb rõhutada, et erinevalt lapsendamisest lõpeb eestkoste üldjuhul lapse täisealiseks saamisega. Teiseks tuleb märkida, et eeskoste saab üldjuhul lõpetada, kuid lapsendamine, mis on üks põlvnemise vorm, on püsiv.

70 Eelnevast tuleneb, et personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 2 esimese lõiguga, sama lisa artikli 2 lõikega 4 ning vaidlusaluse sättega hõlmatud ametnikke ja teenistujaid ei saa pidada samas olukorraks olevaks, mistõttu see, et personalieeskirjadega on ülalpeetava lapse toetuse andmiseks seatud erinevad tingimused, ei saa samuti rikkuda võrdse kohtlemise põhimõtet.

71 Seetõttu tuleb teine väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

3) Kolmas väide, et rikutud on õigust haridusele ja lapse parimate huvide põhimõtet

72 Hageja väidab, et igal lapsel on õigus haridusele. Hariduse andmisega kaasnevad aga kulud. See peab veelgi enam paika laste puhul, keda peab ülal selline teenistuja nagu hageja, kes on määratud teenistusse liidu delegatsiooni juurde kolmandas riigis, mille territooriumil on Euroopas antava haridusega samaväärne haridus kallis. Kuna säte, mille suhtes on esitatud õigusvastasuse väide, ei võimalda anda ülalpeetava lapse toetust ametnikele ja teenistujatele, kelle eestkostel on kolmanda riigi kodanikest lapsed, siis rikub see harta artikleid 14 ja 24.

73 Parlament, nõukogu ja komisjon paluvad kolmanda väite tagasi lükata.

74 Sellega seoses tuleb kõigepealt kindlaks teha, kas seda, et vaidlusalune säte jätab ülalpeetava lapse mõiste alt välja lapse, kes on antud ametniku või teenistuja eestkoste alla kolmanda riigi õigusaktidel põhineva kohtuotsusega, tuleb lugeda harta artikli 14 rikkumiseks. See artikkel, mille pealkiri on „Õigus haridusele“, näeb ette järgmist:

„Igaühel on õigus haridusele ning õigus saada kutse- ja täiendusõpet.“

75 Selle sätte tõlgendamisel tuleb vastavalt ELL artikli 6 lõike 1 kolmandale lõigule ja põhiõiguste harta artikli 52 lõikele 7 arvesse võtta selgitusi põhiõiguste harta kohta (ELT 2007, C 303, lk 17) (19. septembri 2013. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Strack, uuesti läbivaatamine, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, punkt 27). Harta artiklit 14 puudutavatest selgitustest ilmneb, et see artikkel põhineb liikmesriikide ühesugustel põhiseaduslikel tavadel ja Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni esimese lisaprotokolli artiklil 2, milles on märgitud:

„Kedagi ei või jätta ilma õigusest haridusele. Endale võetud mis tahes haridus- ja õpetamisfunktsioone täites peab riik austama vanemate õigust võimaldada lastele oma usuliste ja filosoofiliste veendumustega kooskõlas olev haridus.“

76 Erinevalt sellest, mida annavad mõista hageja argumendid, ei saa eelnevast tuletada liidul harta artikli 14 alusel olevat positiivset kohustust tagada oma ametnikele ja teenistujatele rahalised vahendid, mis võimaldaks neil anda oma ülalpidamisel olevatele lastele teatav eriline haridus.

77 Seetõttu, isegi kui oletada, et ülalpeetava lapse toetuse eesmärk on katta ametnikul või teenistujal seoses tema ülalpidamisel oleva lapsega tekkivad koolituskulud, ei saa asuda seisukohale, et harta artikliga 14 kaitstud õigus haridusele nõuab, et seda toetust tuleks laiendada lapsele, kes on antud ametniku või teenistuja eestkoste alla kolmanda riigi õigusaktidel põhineva kohtuotsusega.

78 Teiseks tuleb kindlaks teha, kas seda, et vaidlusalune säte jätab ülalpeetava lapse mõiste alt välja lapse, kes on antud ametniku või teenistuja eestkoste alla kolmanda riigi õigusaktidel põhineva kohtuotsusega, tuleb lugeda harta artikli 24 lõike 2 rikkumiseks. Viidatud säte näeb ette:

„Kõikides lastega seotud toimingutes, mida teevad avalik-õiguslikud asutused või eraõiguslikud institutsioonid, tuleb esikohale seada lapse huvid.“

79 Sellega seoses tuleb märkida, et selgitustest harta artikli 24 kohta ilmneb, et see artikkel põhineb lapse õiguste konventsioonil, mis kirjutati alla 20. novembril 1989 New Yorgis ja mis on ratifitseeritud kõikide liikmesriikide poolt, eelkõige selle artiklitel 3, 9, 12 ja 13. Konventsiooni artiklis 1 on märgitud, et „[k]äesolevas konventsioonis mõistetakse lapse all iga alla 18aastast inimolendit, kui lapse suhtes kohaldatava seaduse põhjal ei loeta teda varem täisealiseks“.

80 Kuna käesoleval juhul on Joe ja Claire vanemad kui 18 aastat, ei saa neid lugeda „lasteks“ eespool punktis 79 mainitud New Yorgi 1989. aasta konventsiooni tähenduses nii, et harta artikkel 24 ei ole neile kohaldatav.

81 Sellest järeldub, et Üldkohus ei saa asuda seisukohale, et vaidlusaluse sättega teatavate laste kategooriate väljajätmine ülalpeetava lapse mõiste alt ja neile ülalpeetava lapse toetuse maksmise välistamine rikub harta artiklit 24.

82 Seega tuleb kolmas väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

4) Neljas väide, et rikutud on harta artiklit 52 ning proportsionaalsuse ja seaduslikkuse põhimõtteid

83 Hageja leiab, et seadusandja oleks pidanud harta artikliga 52 tagatud proportsionaalsuse põhimõtet arvestades sõnaselgelt selgitama põhjusi, miks ta välistas kolmanda riigi õigusaktidel põhineva kohtuotsusega ametniku või teenistuja eestkoste alla antud laste tunnustamise ülalpeetavate lastena. Kuna vaidlusaluses sättes puuduvad sellekohased selgitused, rikub see harta artiklit 52.

84 Nõukogu ja komisjon paluvad neljanda väite põhjendamatuse tõttu tagasi lükata, parlament omakorda leiab, et see väide on vastuvõetamatu.

i) Neljanda väite vastuvõetavus

85 Parlament leiab, et neljas väide on vastuvõetamatu, sest selle väite aluseks olevad õiguslikud asjaolud ei nähtu tema hinnangul hagiavaldusest endast. Hageja ei esita parlamendi väitel nimelt mingeid õiguslikke argumente proportsionaalsuse ja seaduslikkuse põhimõtete väidetava rikkumise kohta.

86 Sellega seoses tuleb märkida, et vastavalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 21 esimesele lõigule, mida vastavalt selle põhikirja artikli 53 esimesele lõigule kohaldatakse ka Üldkohtu menetluses, ja Üldkohtu kodukorra artikli 76 punktile d, tuleb hagiavalduses märkida hagi ese ja ülevaade hagiavalduse aluseks olevatest asjaoludest. Need peavad olema piisavalt selged ja täpsed, et kostja saaks ette valmistada kaitse ja Üldkohus lahendada hagi vajaduse korral ilma täiendava informatsioonita. Õiguskindluse ja hea õigusemõistmise tagamiseks peavad – selleks et hagi oleks vastuvõetav – selle aluseks olevad õiguslikud ja faktilised asjaolud kas või kokkuvõtlikult, ent seostatult ja arusaadavalt tulenema hagiavalduse tekstist (28. aprilli 1993. aasta kohtumäärus De Hoe *vs.* komisjon, T-85/92, EU:T:1993:39, punkt 20, ja 21. mai 1999. aasta kohtumäärus Asia Motor France jt *vs.* komisjon, T-154/98, EU:T:1999:109, punkt 49).

87 Käesoleval juhul tuleb kõigepealt tõdeda, et hageja ei ole hagiavalduses täpsustanud, milles seisneb seaduslikkuse põhimõtte rikkumine, millele ta oma neljanda väite pealkirjas viitab. Seega tuleb see väide tagasi lükata osas, milles see puudutab nimetatud põhimõtte väidetavat rikkumist.

88 Teiseks tuleb seoses hageja mainitud proportsionaalsuse põhimõttega tõesti tõdeda, et hageja argumendid on lühidad. Sellele vaatamata selgub tema mõttearendusest piisavalt selgelt ja loogiliselt, et ta väidab, et rikutud on proportsionaalsuse põhimõtet, mida harta artikli 52 kohaselt peab järgima hartaga kaitstud õiguste piiramise korral.

89 Seega tuleb neljas väide tunnistada vastuvõetavaks osas, milles see puudutab harta artikli 52 ja proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist.

ii) Sisulised küsimused

90 Harta artikli 52 lõikes 1 on sätestatud:

„Hartaga tunnustatud õiguste ja vabaduste teostamist tohib piirata ainult seadusega ning arvestades nimetatud õiguste ja vabaduste olemust. Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt võib piiranguid seada üksnes juhul, kui need on vajalikud ning vastavad tegelikult liidu poolt tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele või kui on vaja kaitsta teiste isikute õigusi ja vabadusi.“

91 Harta artiklit 52 puudutavatest selgitustest ilmneb, et selle artikli eesmärk on määrata harta õiguste ja põhimõtete ulatus ning kehtestada nende tõlgenduseeskirjad. Artikli 52 lõige 1 käsitleb õiguste piiramise korda.

92 Käesoleval juhul tuleb aga ühest küljest märkida, et hageja ei ole käesoleva väite raames täpsustanud, millist hartaga kaitstud õigust või vabadust vaidlusalune säte rikub.

93 Teisest küljest tuleb rõhutada, et Üldkohus ei tuvastanud vaidlusaluse sätte õigusvastasuse väite põhjendamiseks esitatud esimese ja kolmanda väite raames ühtegi piirangut, mille vaidlusalune säte hartaga kaitstud õigustele seab.

94 Sellest järeldub, et hageja ei ole tõendanud harta artikli 52 lõike 1 rikkumist.

95 Seetõttu tuleb neljas väide tagasi lükata ja seega tuleb tagasi lükata ka hageja esitatud õigusvastasuse väide.

5) Viies väide, et rikutud on õigusnormi, hea halduse põhimõtet ning hoolitsemis- ja abistamiskohustust

96 Hageja väidab, et kuna vaidlusalune säte on esimese, teise, kolmanda ja neljanda väite raames esitatud põhjendustel õigusevastane, rikkus teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus sellele sättele põhinevat vaidlustatud otsust vastu võttes õigusnormi ja hea halduse põhimõtet. Ta rõhutab, et kuni PMO 6. mai 2015. aasta teate edastamiseni ei teavitanud PMO teda sellest, et vaidlusalune säte välistab talle ülalpeetava lapse toetuse maksmise. Ta märgib ka, et selle toetuse maksmine lõpetati järsku.

97 Repliigis viitab hageja ka hoolitsemis- ja abistamiskohustuse rikkumisele. Ta väidab, et komisjon rikkus neid kohustusi, kuna ta ei aidanud ega juhendanud hagejat tema toimingutes alates 2011. aastast ega andnud talle alates 2016. aastast aega täita PMO uued nõudmised, mille kohaselt ta oleks pidanud esitama liikmesriigi õigusaktidel põhineva kohtuotsuse. Hageja märgib selle kohta, et ta sai alles komisjoni esitatud kostja vastusest teada, et PMO leidis, et Buyenzi piirkondliku kohtu otsust tunnustavat otsust saaks lugeda liikmesriigi õigusaktidel põhinevaks otsuseks ja et seejärel saaks PMO selle aluseks võtta ülalpeetava lapse toetuse andmisel.

98 Esiteks tuleb seoses hageja mainitud õigusnormi rikkumisega tõdeda, et hageja piirdub nelja esimese väite raames esitatud õigusvastasuse põhjendustele viitamisega ega esita käesoleva väite raames ühtegi täiendavat argumenti, mille eesmärk oleks tuvastada vaidlusaluse sätte õigusvastasus või õigusnormi rikkumine teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse poolt. Kuna hageja neli esimest väidet on tagasi lükatud, ei ole seega vaja edasi analüüsida ka käesoleva väite põhjendamiseks esile toodud õigusnormi rikkumist.

99 Teiseks tuleb seoses hea halduse põhimõttega tõdeda, et vastupidi sellele, mida väidab hageja, ei lõpetanud teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus vaidlusaluse toetuse maksmist järsku. Nagu märgitud eespool punktis 5, andis PMO 6. mai 2015. aasta teates hagejale eelnevalt teada, et selle toetuse maksmine edaspidi lõpetatakse.

100 Mis kolmandaks puudutab hageja poolt repliigis mainitud hoolitsemiskohustuse rikkumist, siis komisjon rõhutab, et hageja see argument on vastuvõetamatu, sest see on esitatud hilinenult.

101 Selles küsimuses tuleb rõhutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt kohustavad administratsiooni oma teenistujate suhtes olev hoolitsemiskohustus, mis väljendab personalieeskirjadega kehtestatud vastastikuste õiguste ja kohustuste tasakaalu ametiasutuse ja avalike teenistujate vahel, ja hea halduse põhimõte üheskoos ülemust ametniku olukorra üle otsustamisel arvesse võtma mitte ainult teenistuse huve, vaid ka asjasse puutuva ametniku huve (7. märtsi 2007. aasta kohtuotsus Sequeira Wandschneider *vs.* komisjon, T-110/04, EU:T:2007:78, punktid 184 ja 185, ning 13. novembri 2014. aasta kohtuotsus De Loecker *vs.* Euroopa välisteenistus, F-78/13, EU:F:2014:246, punkt 76).

102 Hagiavalduses väitis hageja viienda väite raames, et rikutud on hea halduse põhimõtet. Järelikult tuleb asuda seisukohale, et hageja argument, mis käsitleb hoolitsemiskohustuse rikkumist, on viienda väite edasiarendus. Seetõttu tuleb see argument vastuvõetavaks tunnistada.

103 Sellega seoses tuleb märkida, et hoolitsemiskohustus tähendab muu hulgas seda, et kui kõrgemalseisev organ otsustab teenistuja olukorra üle, peab ta arvesse võtma kõiki asjaolusid, mis võivad tema otsust mõjutada, ja seejuures peab ta arvestama mitte ainult teenistuse huve, vaid ka asjaomase ametniku huve (1. juuni 1999. aasta kohtuotsus Rodríguez Pérez jt *vs.* komisjon, T-114/98 ja T-115/98, EU:T:1999:114, punkt 32).

104 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et hageja soovib teise võimalusena tuletada hoolitsemiskohustusest administratsiooni positiivset kohustust abistada ja juhendada teda tema toimingutes vähemalt alates 2011. aastast.

105 Selles küsimuses tuleb esiteks tähelepanu juhtida sellele, et hoolitsemiskohustus ei pane administratsioonile laiaulatuslikku kohustust abistada liidu ametnikke või teenistujaid. Täpsemalt ei ole mõistlik eeldada, et hoolikas administratsioon, kelle menetleda on palju ülalpeetava lapse toetuse saamise taotlusi, hakkaks omal algatusel abistama ja juhendama kõiki asjasse puutuvaid taotlejaid toimingutes, mida neil sellise toetuse saamiseks võib olla tarvis ette võtta (vt selle kohta ja analoogia alusel 20. juuli 2016. aasta kohtuotsus Barroso Truta jt *vs.* Euroopa Liidu Kohus, F-126/15, EU:F:2016:159, punkt 74).

106 Äärmisel juhul võib ta olla kohustatud täitma tugevdatud hoolitsemiskohustust teatud eriomaste tingimuste täidetuse korral eelkõige juhul, kui huvitatud isik on äärmiselt haavatavas olukorras (vt selle kohta 28. oktoobri 2010. aasta kohtuotsus U *vs.* parlament, F-92/09, EU:F:2010:140, punktid 65–67, 85 ja 88). Hageja ei ole aga tõendanud ega isegi väitnud, et sellised tingimused on käesoleval juhul täidetud.

107 Teiseks tuleb ka märkida, et eeldatakse, et iga tavapäraselt hoolikas ametnik tunneb personalieeskirju ja täpsemalt tema töötasu reguleerivaid norme, mille hulka kuuluvad ka peretoetusi reguleerivad normid. Kohtupraktika kohaselt hinnatakse tavapärast hoolsust, mida ametnikult võib oodata, tema koolitust, palgaastet ja töökogemust arvestades (17. mai 2017. aasta kohtuotsus Piessevaux *vs.* nõukogu, T-519/16, ei avaldata, EU:T:2017:343, punkt 96 ja seal viidatud kohtupraktika).

108 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et hageja asus komisjoni teenistusse 2007. aastal IV tegevusüksuse lepingulise töötajana. Muude teenistujate teenistustingimuste artikli 80 lõikes 2 oleva tabeli kohaselt vastab see tegevusüksus järgmisele kirjeldusele: „Administratiivsed, nõuandvad, keelelised ja muud tehnilised ülesanded, mida tehakse ametnike või ajutiste töötajate järelevalve all“. Artikli 82 lõike 2 punkti c kohaselt on lepingulise töötaja sellesse tegevusüksusesse töölevõtmiseks nõutav haridustase, mis vastab diplomiga tõendatud vähemalt kolmeaastasele ülikoolikursusele, või kui see on teenistuse huvides õigustatud, erialane koolitus samaväärsel tasemel. Vaidlusaluse sätte sõnastuse põhjal on aga selge, et see seab ametnikule, kellel on kohustus last ülal pidada, ülalpeetava lapse toetuse maksmise sõnaselgeks tingimuseks, et ülalpidamiskohustus peab tulenema liikmesriigi õigusaktidel põhinevast kohtuotsusest, mistõttu sellise kogemuse, haridustaseme ja palgaastmega lepingulisele töötajale nagu hageja oleks pidanud olema selge, et selline kolmanda riigi õigusaktidel põhinev otsus nagu Buyenzi piirkondliku kohtu otsus ei saa olla ülalpeetava lapse toetuse andmise aluseks. Tavapärase hoolsuse korral, mida selliselt töötajalt sai eeldada, oleks ta pidanud vähemalt pöörduma administratsiooni poole selgituste saamiseks. Neil asjaoludel ei ole hagejal alust väita, et nõue esitada liikmesriigi õigusaktidel põhinev kohtuotsus on uus ja et komisjon oleks seejärel pidanud andma talle alates 2016. aastast aega selle nõude täitmiseks.

109 Seega tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata hageja argumendid, mis tulenevad hoolitsemiskohustuse rikkumisest.

110 Mis puudutab personalieeskirjade artikliga 24 administratsioonile pandud abistamiskohustust, siis selle eesmärk on panna institutsioonile kohustus kaitsta ametnikke ja teenistujaid kolmandate isikute tegude eest, mitte institutsiooni enda aktide eest, mille kontrollimine on hõlmatud personalieeskirjade muude sätetega (9. septembri 2016. aasta kohtuotsus De Esteban Alonso *vs.* komisjon, T-557/15 P, ei avaldata, EU:T:2016:456, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).

111 Käesoleval juhul ei puuduta aga hageja argumendid kolmandaid isikuid, vaid komisjoni tegevust või tegevusetust. Seetõttu ei ole hagejal alust osutada abistamiskohustuse rikkumisele.

112 Käesolev väide tuleb seega põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

6) Kuues väide, et rikutud on omandatud õiguste, õiguskindluse ja ettenähtavuse põhimõtteid

113 Repliigis väitis hageja käesoleva menetluse käigus esimest korda, et rikutud on omandatud õiguste, õiguskindluse ja ettenähtavuse põhimõtteid.

114 Ta väidab sellega seoses, et PMO eksitas teda kuni kaebuse tagasilükkamise otsuse tegemiseni. See tuleneb asjaolust, et 2011. aasta juunis pidas PMO Buyenzi piirkondliku kohtu otsust vastuvõetavaks kui kohtuotsust, mis annab õiguse vaidlusaluse toetuse saamiseks. Hageja sai alles kaebuse tagasilükkamise otsusest teada, et Buyenzi piirkondliku kohtu otsust ei tunnustata enam otsusena, mis annab õiguse toetuse saamiseks. Enne 2017. aasta veebruari ei teadnud ta ka, et PMO oleks lugenud ülalpeetava lapse toetuse saamise õigust andvaks otsuseks liikmesriigi kohtu otsuse, millega tunnustatakse Buyenzi piirkondliku kohtu otsust. See on põhjus, miks ta esitas Belgia ametiasutustele taotluse Joe ja Claire'i lapsendamiseks. Kuna komisjon vaatas nii hilja ja järsku läbi oma otsuse tunnustada ajavahemikul 2011–2016 Burundi kohtu otsuse õiguslikke tagajärgi ja nõudis, et hageja taotleks sellist tunnustavat otsust, siis rikkus ta hageja omandatud õigusi ning õiguskindluse ja ettenähtavuse põhimõtteid.

115 Peale selle leiab hageja, et Buyenzi piirkondliku kohtu otsust tunnustav liidu liikmesriigi kohtu otsus põhineks endiselt välisriigi õigusel ning seda ei saaks seega lugeda vaidlusaluses sättes nõutud liikmesriikide alaealiste kaitset käsitlevatel õigusaktidel põhinevaks kohtuotsuseks, kuna kohtupraktika kohaselt tuleb sätteid, mis annavad õiguse saada rahalisi hüvitisi, tõlgendada kitsalt.

116 Komisjon leiab, et hageja väited, mida on mainitud eespool punktides 113–115, on vastuvõetamatud, sest need on esitatud hilinenult ja need oleks saanud esitada hagiavalduses.

117 Vastuseks Üldkohtu poolt kohtuistungil esitatud küsimusele selgitas hageja, et ta esitas need väited esimest korda repliigis, sest ta sai PMO esitatud kostja vastusest teada, et PMO oleks pidanud vastuvõetavaks Buyenzi piirkondliku kohtu otsust tunnustavat liikmesriigi kohtu otsust kui dokumenti, mis annab õiguse ülalpeetava lapse toetuse maksmiseks Joe ja Claire'i eest.

118 Selle kohta tuleb meelde tuletada, et kodukorra artikli 84 lõike 1 kohaselt ei või menetluse käigus esitada uusi väiteid, kui need ei tugine õiguslikele ja faktilistele asjaoludele, mis on ilmsiks tulnud menetluse käigus.

119 Käesoleval juhul tuleb esiteks tõdeda, et nagu hageja kohtuistungil möönis, oli teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus teda juba kaebuse tagasilükkamise otsuses teavitanud sellest, et vaidlusaluse toetuse maksmine lõpetati põhjusel, et Buyenzi piirkondliku kohtu otsus ei põhine liikmesriigi õigusaktidel.

120 Seetõttu tuleb tõdeda, et hageja ei saanud talle seni makstud ülalpeetava lapse toetuse maksmise lõpetamise põhjustest esimest korda teada alles kostja vastusest.

121 Sellest tuleneb, et hageja argumendid, mis on tuletatud õiguskindluse, omandatud õiguste ja ettenähtavuse põhimõtete rikkumisest, ei tugine osas, milles need puudutavad ülalpeetava lapse toetuse maksmise lõpetamise põhjusi, Üldkohtu menetluse käigus ilmsiks tulnud õiguslikele ja faktilistele asjaoludele. Seetõttu tuleb need argumendid vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

122 Teiseks tuleb tõdeda, et hageja argumendid, mis käsitlevad Buyenzi piirkondliku kohtu otsuse tunnustamist liikmesriigi kohtu otsusega, puudutavad komisjoni tegevust, millel puuduvad otsuse tunnused, ja need ei saa seega kaasa tuua vaidlustatud otsuse tühistamist. Seega tuleb see argument tunnistada tulemusetuks, ilma et oleks vaja otsustada selle vastuvõetavuse üle.

123 Kõike eeltoodut silmas pidades tuleb hagi rahuldamata jätta.

IV. Kohtukulud

124 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

125 Käesolevas asjas on hageja kohtuvaidluse kaotanud ja komisjon on nõudnud temalt kohtukulude väljamõistmist. Seega tuleb hageja kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja komisjoni kohtukulud.

126 Kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt kannavad menetlusse astuvad institutsioonid ise oma kohtukulud. Parlament ja nõukogu kannavad seega kumbki ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (neljas koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja SH-lt.

3. Jätta Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud nende endi kanda.

Kanninen Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín Reine

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 12. detsembril 2018 Luxembourgis.

Allkirjad